

Research Paper

Designing the Model of Communicative Language Teaching Approach in Teaching English for improving English skills

Shahrzad Khosravinezhad^{1*}, Effat Piri²

1. PhD in curriculum development, reasearcher and Professor of Farhangian Universities of Khuzestan Province, Iran

2. PhD in curriculum development, Head of Hazrat Khadijah Kobri (PBUH) Dezful Higher Education Center and Lecturer of Farhangian Universities of Khuzestan Province

Received:2020/8/18

Accepted:2021/3/1

PP:169-183

Use your device to scan and read the article online

DOI:

[10.30495/JEDU.2023.25762.5139](https://doi.org/10.30495/JEDU.2023.25762.5139)

Keywords:

Communicative Language Teaching Approach, Communicative Language Teaching elements, English Skills, Research Synthesis.

Abstract

Introduction: Millions of people today want to expand their English language skills, or at least want to make sure their children get a good education. One of the important reasons for changing the previous approach or grammatical method of translation to the communicative approach in foreign language teaching in Fundamental Reform Document of Education in Iran was the use of all four English language skills. The goal of this study was designing the model of Communicative Language Teaching approach in teaching English for improving English skills.

research methodology: The current research has been applied in terms of purpose. The approach of the research was qualitative and it was done with the research synthesis method in six stages. The statistical research population of related texts and sources included fifteen books between 2002 and 2016 and thirty domestic and foreign articles between 2008 and 2020. The tool of data collection was a survey, after analyzing the theoretical foundations, the extracted components were included in the design of the communication approach model.

Findings: From the set of coded information, categories closed to each other were placed in three categorical levels, and the third level of categories led to the emergence of the category cluster of society related to the goal, the emergence of the category cluster of analyzed people, cluster of contracts and norms, cluster of artificial intermediary, cluster of the teaching method, cluster of the purpose of the activity and cluster of work were divided and included in the new model. The extracted components were divided into three main categories of interactive elements, instrumental elements and human elements, and all sub-components were categorized under these elements and were included in the model.

Conclusion: To improve the communication skills of English learners', using the presented model can lead to a better context of teaching English.

Citation: Khosravinezhad Shahrzad, Piri Effat.(2023). Designing the Model of Communicative Language Teaching Approach in Teaching English for improving English skills Journal of New Approaches in Educational Administration; 14(2):169-183

Corresponding author: Shahrzad Khosravinezhad

Address: PhD in curriculum development, reasearcher and Professor of Farhangian Universities of Khuzestan Province, Iran

Email: khosravinegad@yahoo.com

Extended Abstract

Introduction:

The growing need for communication skills in English in terms of the internationalization of this language has caused many people to request to learn it and has made English language education a global priority. In Iran's educational system, the transformation in English language education by changing the previous approach or the grammar-translation method to a communication approach in foreign language education was proposed in the document on the fundamental transformation of education and the use of all four English language skills. In this approach, according to one of the most important goals of the language, which is to guide the learner towards language production and the application of the learned knowledge in everyday communication, the main four skills are emphasized in a consolidated form in a way that leads to the interaction of the speaker in a clear and transparent manner. Considering the effective role of this approach in helping to learn the language and its use in education, as well as the widespread issue of the necessity or lack of necessity of language education based on the communication approach and the formation of some misconceptions regarding the components of this approach, in this article, the components are extracted, analysis and explanation of communication approach model in English language skills is discussed.

Context:

The commercialization of research has expanded in recent decades as a new approach to educational system, academic research and social science in Iran and around the world.

Goal:

The goal of present study is designing the model of Communicative Language Teaching approach in teaching English for improving English skills.

Method:

This study was applied in terms of purpose. The research approach was qualitative and was performed by synthesis research method in six stages. First stage; Determining the criteria for entering qualitative studies; Geographical area, worldwide; Language of research reports, English and Persian; Year of publication, from 2014/2019 and 2002/2020; type of document, books and researches published in a reputable journal and have a full text. second stage; Search At this stage, the keywords were determined and retrieved through external and internal databases of studies and resources, and one hundred and eighty studies were recorded. Third stage; Screening the research identified and selected in the search phase was

analyzed and refined, seventy studies remained at last. The fourth stage; Coding and mapping of screened researches based on characteristics such as method, questions and related variables, community and sample, methods of collecting and analyzing data and findings, were used regularly and to classify and identify subcategories. Step Five; The evaluation of the researches was based on two criteria of quality and relevance of critical analysis and analysis, finally forty-five books and researches were selected for synthesis. Step Six; Synthesis At this stage, the creation of a new pattern is considered. The statistical population of study of texts and sources included fifteen books between 2002 and 2016 and thirty domestic and foreign articles between 2008 and 2020. Data collection tool: Fish recording that after analyzing the theoretical foundations, the extracted components were included in the design of the communication approach model. In order to determine the credibility of the findings, after analyzing the theoretical foundations by thematic coding method, the obtained results were provided to the education experts who had conducted research in this field, and after obtaining their opinions, corrective measures were taken and necessary revisions were made.

Findings:

From the coded data set, categories close to each other were placed in three categories, and the third level led to the emergence of first category including clusters of society related to the goal and also clusters of individuals under analysis taken in the new CLT model. Clusters of second category named as instrumental category resulted to three sub-categories of contracts and norms, artificial intermediate and eventually methods of teaching. And finally, under the title of the core category of interactive components, clusters of categories of division of labor and the purpose of activity. The extracted components of interactive elements, instrumental elements and human elements, all sub-components were categorized under these elements, all shown in the new model and in the synthesis research stage, all the extracted sub-components related to the communication approach are included in the model and the effect of these components, elements and dimensions also are presented.

Results:

The aim of study was designing a model of communication approach in language teaching to improve English language skills. In response to research questions on determining the components of the communication approach and designing its model, the extracted components are divided into

three groups of humans, instrumental and interactive elements. Language teaching has seen many changes in curriculum design and teaching methodology in the last fifty years, and the communication approach has led to revision of teaching methods. Proponents of this approach emphasize the integration of language teaching skills. This is acknowledged by many English

language learners who are going to use it for a specific job or academic discipline. This is because in real life, these skills often come together. Therefore, according to this argument, they should be used in a related and mixed way in teaching and language teaching with a communicative approach provides this platform for learners.

مقاله پژوهشی

طراحی الگوی رویکرد ارتباطی در آموزش زبان جهت ارتقای مهارت‌های زبان انگلیسی

شهرزاد خسروی نژاد^{۱*}، عفت پیری^۲

۱. دانش آموخته دکتری برنامه‌ریزی درسی، پژوهشگر و مدرس دانشگاه‌های فرهنگیان استان خوزستان، ایران

۲. دانش آموخته دکتری برنامه‌ریزی درسی، رییس مرکز آموزش عالی حضرت خدیجه کبری (س) دزفول و مدرس دانشگاه‌های فرهنگیان استان خوزستان

چکیده

مقدمه و هدف: امروزه میلیون‌ها نفر می‌خواهند مهارت‌های زبان انگلیسی خود را گسترش دهند، یا حداقل می‌خواهند مطمئن شوند فرزندانشان تحصیلات خوبی خواهند داشت. یکی از دلایل مهم تغییر رویکرد قبلی یا روش دستوری ترجمه به رویکرد ارتباطی در آموزش زبان های خارجی در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش ایران، استفاده از هر چهار مهارت زبان انگلیسی بود. هدف این پژوهش طراحی مدل رویکرد آموزش زبان ارتباطی در آموزش زبان انگلیسی برای ارتقای مهارت های زبان انگلیسی بود.

روش شناسی پژوهش: تحقیق حاضر از نظر هدف کاربردی بوده است. رویکرد پژوهش کیفی بود و با روش سنتزپژوهی در شش مرحله انجام شده است. جامعه آماری پژوهش متون و منابع مرتبط شامل پانزده کتاب بین سال‌های ۲۰۰۲ تا ۲۰۱۶ و ۳۰ مقاله داخلی و خارجی بین سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۲۰ بود. ابزار گردآوری داده‌ها فیش‌برداری بود که پس از تحلیل مابانی نظری، مؤلفه‌های استخراج‌شده در مدل رویکرد ارتباطی گنجانده شد.

یافته‌ها: از مجموعه اطلاعات کدگذاری شده، مقوله‌های نزدیک به هم در سه سطح مقوله‌ای قرار گرفتند و سطح سوم مقوله‌ها منجر به پدیدار شدن خوشه مقوله‌ای جامعه مرتبط با هدف، خوشه مقوله‌ای افراد مورد تحلیل، خوشه مقوله‌ای قرارداده‌ها و هنجارها، خوشه مقوله‌ای واسطه مصنوعی، خوشه مقوله‌ای روش تدریس، خوشه مقوله‌ای هدف از فعالیت و خوشه مقوله‌ای تقسیم کار شده و در الگوی جدید آورده شدند. مولفه‌های استخراج شده به سه مقوله اصلی عناصر تعاملی، عناصر ابزاری و عناصر انسانی تقسیم شده و کلیه زیر مولفه‌ها، تحت این عناصر دسته‌بندی شدند. در مرحله سنتزپژوهی، کلیه زیر مولفه‌های استخراج شده مرتبط با رویکرد ارتباطی در الگو لحاظ شدند.

بحث و نتیجه‌گیری: برای ارتقای مهارت های ارتباطی زبان آموزان انگلیسی، استفاده از مدل ارائه شده می‌تواند زمینه بهتری برای آموزش زبان انگلیسی ایجاد کند.

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۵/۲۸

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۱۲/۱۱

شماره صفحات: ۱۸۳-۱۶۹

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

DOI:

10.30495/JEDU.2023.25762.5139

واژه‌های کلیدی:

رویکرد ارتباطی،

سنتزپژوهی،

مولفه‌های رویکرد ارتباطی،

مهارت‌های زبان انگلیسی.

استناد: خسروی نژاد شهرزاد، پیری عفت (۱۴۰۲)، طراحی الگوی رویکرد ارتباطی در آموزش زبان جهت ارتقای مهارت‌های زبان انگلیسی، دوماهنامه علمی- پژوهشی

رهیافتی نو در مدیریت آموزشی. ۱۴ (۲): ۱۶۹-۱۸۳

* نویسنده مسئول: شهرزاد خسروی نژاد

نشانی: دکترای برنامه ریزی درسی، استاد دانشگاه های فرهنگیان استان خوزستان، ایران

پست الکترونیکی: khosravinegad@yahoo.com

مقدمه

نیاز رو به رشد مهارت‌های ارتباطی^۱ در زبان انگلیسی به لحاظ بین‌المللی شدن این زبان، موجب درخواست بسیاری از مردم جهت یادگیری آن شده و موجب شده تا آموزش زبان انگلیسی به صورت یک اولویت جهانی در آید. میلیون‌ها نفر امروزه خواهان گسترش دانش زبان انگلیسی خود هستند و یا حداقل می‌خواهند مطمئن شوند که فرزندانشان به جایگاهی خوب در آموزش برسند (Sabrina, 2020). در این بین فرصت‌های بسیاری برای یادگیری زبان انگلیسی مانند آموزش رسمی، سفر، تحصیل در خارج از کشور و همچنین از طریق رسانه‌ها و اینترنت فراهم آمده است. این تقاضای روزافزون جهت یادگیری زبان انگلیسی از سراسر جهان موجب شده است که روش‌های مختلف تدریس زبان و مواد و منابع آموزشی فراوان و گسترده‌ای فراهم شود و بنابراین وجود یک روش مناسب آموزش بیش از پیش لازم و ضروری است (E. Song, 2018) و به زعم ژو^۲ (2018) آموزش زبان شامل اتخاذ راهکارهای مناسب جهت برقراری ارتباط مناسب است. از آنجا که هنگام فراگیری یک زبان دوم یا بیگانه مانند زبان انگلیسی، اولاً روند آموزش منجر به تجربه یکسانی در یادگیرندگان نخواهد شد و ثانیاً یادگیری فقط در یک محیط مناسب روی خواهد داد، این وظیفه معلم است تا اطمینان حاصل کند فراگیران زبان را یاد گرفته و به مرحله تولید زبان و برقراری ارتباط رسیده‌اند (Christianto, 2019).

امروزه آموزش اثربخش به‌عنوان عامل کاربردی برای حفظ و توسعه مؤسسه‌های آموزشی مطرح است و محیط آموزشی و به تبع آن آموزش به عنوان یک نظام باز اجتماعی تحت تاثیر عوامل گوناگون قرار می‌گیرد. بی‌شک معلمان اگر مهم‌ترین جزء نظام آموزشی هر کشوری نباشند، یکی از مهم‌ترین عوامل آن به حساب می‌آیند (Saeedi & Shahroki, 2019).

تحول در آموزش زبان انگلیسی در نظام آموزشی ایران با ارائه مجموعه کتاب‌های انگلیسی برای مدرسه و از سال تحصیلی 12-2011 آغاز گشت. یکی از دلایل عمده و مهم تغییر رویکرد پیشین یا روش دستوری - ترجمه^۳ به رویکرد ارتباطی در آموزش زبان خارجی در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش (2011)، به‌کارگیری هر چهار مهارت زبان انگلیسی بود (Gholami et al, 2017). مهمترین ویژگی‌های رویکرد ارتباطی، اتکا بر اصول کلی مانند توجه هم‌زمان به هر چهار مهارت زبانی بوده است (Kheirabadi & Alavimoghaddam, 2017). در این رویکرد، شیوه‌های سنتی تدریس زبان، که تاکید بر بخش‌های مختلف دستوری و تمرین از طریق فعالیت‌های کنترل شده مانند حفظ گفتگو و جملات است کنار گذاشته شده و فعالیت‌های دو نفره، گروهی و ایفای نقش جایگزین آنها شده‌است، ضمن اینکه یادگیرندگان در این رویکرد مسئولیت بیشتری را در یادگیری بر عهده می‌گیرند (Fani et al, 2012; Khosravi Negad et al, 2015; اوون و همکاران^۴ (2019) آموزش زبان به روش ارتباطی را به‌عنوان مجموعه‌ای از اصول مرتبط با اهداف آموزش، انواع فعالیت‌های کلاسی که به بهترین وجه یادگیری را تسهیل کند و نقش فراگیر و مربی در کلاس درس می‌دانند به‌گونه‌ای که روند یاددهی-یادگیری منجر به تولید مفاهیم زبانی در یادگیرنده شود. از نظر کینگانگ^۵ (2009) هنگام به‌کارگیری رویکرد ارتباطی در آموزش، بهتر است چند عنصر کلیدی مد نظر قرار گیرند. عناصری مانند رابطه بین یاددهنده و یادگیرنده، دقت و روانی، یادگیری و کسب دانش و همچنین فعالیت‌های یاددهی-یادگیری رویکرد ارتباطی که شامل تکلیف‌های ارتباطی، مواد آموزشی (شامل مواد متن محور، تکلیف محور، مبتنی بر دنیای واقعی و فن آوری محور) به‌کارگرفته شده در تدریس، فعالیت‌های رایج کلاس و فعالیت‌های ارتباطی خاص مرتبط با این رویکرد است (Anvarbek qizi et al, 2020; Khosravi Negad(b), (2015).

مهارت‌های زبانی شامل چهار مهارت اصلی گوش دادن، صحبت کردن، خواندن و نوشتن و همچنین سه خرده مهارت دستور، لغت و تلفظ می‌باشد. این مهارت‌ها از جنبه‌های مختلف قابل تقسیم‌بندی هستند که بنا بر رویکرد تدریس و هدف برنامه درسی مورد تاکید قرار می‌گیرند (Khosravi Negad (a), 2015; Kasumi, 2017). در این رویکرد با توجه به یکی از مهمترین اهداف زبان که هدایت یادگیرنده به سمت تولید زبانی و به‌کارگیری دانش آموخته شده در ارتباط‌های روزمره است، بر چهارمهارت اصلی به شکل تلفیقی به گونه‌ای که منجر به تعامل گوینده به صورت واضح و شفاف باشد، تاکید شده‌است (Khatib & Ashoori Tootkaboni, 2017).

در سالهای اخیر مطالعات زیادی در مورد رویکرد ارتباطی و آموزش زبان انگلیسی صورت گرفته و پژوهش‌هایی در این زمینه انجام شده است. به‌طور مثال نتایج پژوهش بهروزی و همکاران (2014) نشان داد که عوامل آموزشی شامل (استفاده از الگوها و روش‌های تدریس نامناسب، عدم وجود امکانات و تسهیلات لازم، رویکردهای ارزشیابی غیرمعمول برنامه آموزش زبان انگلیسی و فقدان نگاه کاربردی به یادگیری درس زبان انگلیسی) و عوامل برنامه درسی تحت عنوان (نبود پیش زمینه فرهنگی، ناتوانی در استفاده از روش‌های جدید آموزش

¹ Communication skills

² Xu

³ Grammar Translation Method

⁴ Owen et al

⁵ Qinghong

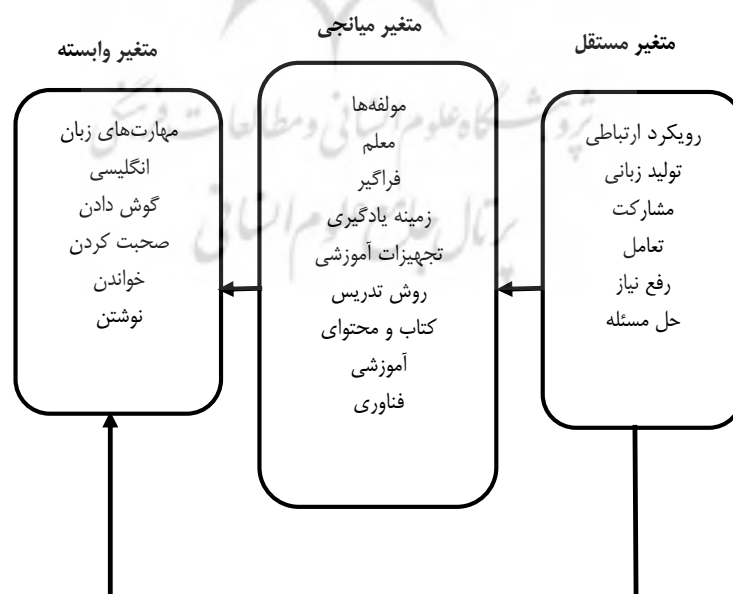
زبان انگلیسی، استفاده از متون و محتوای نامانوس و کم بودن تعداد ساعات آموزش زبان انگلیسی) از مهم‌ترین آسیب‌های برنامه درسی مورد مطالعه می‌باشد. نتایج پژوهش برآبادی و رزم جو (2016) بر استفاده از فعالیت‌های آموزشی متنوع در فرایند یادگیری زبان، تأکید بر یادگیری زبان از طریق تجربیات زبانی، استفاده از محتوای غنی، معنا دار و قابل فهم در تدوین محتوای آموزشی، ارتقای روحیه فراگیری زبان در محیط مشارکتی از طریق همکاری و همیاری در کلاس، ارائه بازخوردهای اصلاحی مناسب به خطاهای فراگیران و توجه به جنبه‌های عاطفی و نقش آنها در فرایند آموزش زبان است. یافته‌های پژوهش خیرآبادی و علوی مقدم (2017) مبین آن بود که مدرسان زبان انگلیسی، تصور درستی از رویکرد ارتباطی و جایگاه دستور زبان در این رویکرد نداشتند و از همین رو آموزش بعضی از مطالب مانند دستور زبان را در کتابهای جدید در تعارض با رویکرد ارتباطی برمی‌شمارند. به زعم پژوهش سودمند افشار و همکاران (2018) لازم است تا با به کارگیری روش‌ها و رویکردهای تعاملی و فعال مانند رویکرد ارتباطی در آموزش، زمینه و بستر تولید زبانی و ارتباطات اجتماعی را برای فراگیران فراهم کرد. نتایج پژوهش کوامبای فیلیپ (2016) بیانگر آن بود که بدون داشتن مهارت‌های نوشتاری صحیح، فراگیران فواید ارتباط صحیح در زبان مقصد را از دست خواهند داد. مدرسان و معلمان باید با تشویق دانش آموزان و طراحی فعالیت‌های نوشتاری موجب شوند تا آنها با تلاش خود مهارت را یاد بگیرند و قادر به ارتباط به زبان نوشتاری شوند. نتایج یافته‌های پژوهش کریستیان (2019) نشان داد که با توجه به بافت و زمینه آموزش رویکرد ارتباطی و تشخیص نیازها، باید به تقویت مهارت‌های زبان پرداخت و تا با به کارگیری روش‌ها و رویکردهای تعاملی و فعال مانند رویکرد ارتباطی در آموزش، زمینه و بستر تولیدات زبانی و ارتباطات اجتماعی را برای فراگیران فراهم کرد. یافته‌های پژوهش سابرینا (2020) و انواربک کیزی و همکاران (2020) نشان داد در استفاده از رویکرد ارتباطی به شکل موثر باید به نیازهای زمینه‌ای که در آن یادگیری زبان اتفاق می‌افتد توجه کرد و بر اساس آن نیازها از رویکرد ارتباطی در تقویت مهارت‌های زبان بهره گرفت.

با توجه به نقش موثر این رویکرد در کمک به یادگیری زبان و استفاده از آن در آموزش، ضرورت تدریس دقیق و طرح درس‌های برنامه‌ریزی شده با رویکرد ارتباطی در کلاس‌های درس زبان امری بدیهی است. حال نظر به غلبه رویکرد ارتباطی در حوزه آموزش زبان انگلیسی و البته فراز و نشیب‌های آن و نیز مطرح بودن موضوع گسترده لزوم یا عدم لزوم آموزش زبان بر اساس رویکرد ارتباطی و شکل‌گیری برخی سوءبرداشتها در خصوص مؤلفه‌های این رویکرد، در این مقاله به استخراج مؤلفه‌ها، تحلیل و تبیین الگوی رویکرد ارتباطی در مهارت‌های زبان انگلیسی پرداخته می‌شود. بر این اساس سوالات پژوهش به شکل زیر مطرح می‌گردد:

ابعاد و مؤلفه‌های رویکرد ارتباطی مهارت‌های زبان انگلیسی کدامند؟

الگوی رویکرد ارتباطی مهارت‌های زبان انگلیسی به چه شکل است؟

مدل مفهومی پژوهش

شکل ۱- مدل مفهومی پژوهش

روش شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی بوده است. رویکرد پژوهش کیفی بود و با روش سنتز پژوهی در شش مرحله (Gough et al, 2013) انجام شد.

مرحله اول؛ تعیین معیارهای ورود: مطالعات کیفی؛ حیطه جغرافیایی، سراسر دنیا؛ زبان گزارش‌های پژوهشی، انگلیسی و فارسی؛ سال انتشار، از 2019/2014 و 2020/2002؛ نوع سند، کتاب‌ها و پژوهش‌هایی که در مجله معتبر به چاپ رسیده و دارای متن کامل باشند.

مرحله دوم؛ جستجو: در این مرحله کلید واژه‌ها تعیین و سپس از طریق پایگاه‌های اطلاعاتی خارجی و داخلی مطالعات و منابع مورد نظر، بازیابی شدند و صد و هشتاد مطالعه ثبت شد.

مرحله سوم؛ غربالگری: پژوهش‌هایی که در مرحله جستجو شناسایی و انتخاب شده بودند، تحلیل و پالایش شده و پس از اتمام مرحله غربالگری، هفتاد مطالعه باقی ماند.

مرحله چهارم؛ کدگذاری و نقشه برداری: پژوهش‌های غربال شده، بر اساس ویژگی‌هایی مانند روش، سوالات و متغیرهای وابسته، جامعه و نمونه، روش‌های گردآوری و تحلیل داده‌ها و یافته‌ها، مرتب و جهت طبقه بندی و شناسایی زیرمقوله‌ها استفاده شدند.

مرحله پنجم؛ ارزیابی: پژوهش‌ها بر اساس دو معیار کیفیت و مرتبط بودن تحلیل و واکاوی انتقادی شده و در نهایت چهل و پنج کتاب و پژوهش برای سنتز انتخاب شد.

مرحله ششم؛ سنتز: در این مرحله خلق الگویی جدید و متفاوت مد نظر می‌باشد.

جامعه آماری پژوهش متون و منابع مرتبط شامل پانزده کتاب بین سال‌های 2002 تا 2016 و سی مقاله داخلی و خارجی بین سال‌های 2008 تا 2020 بود. ابزار گردآوری داده‌ها فیش برداری که پس از تجزیه و تحلیل مبانی نظری، مؤلفه‌های استخراج شده در طراحی الگوی رویکرد ارتباطی لحاظ شدند. برای تعیین باورپذیری یافته‌ها پس از تجزیه و تحلیل مبانی نظری به روش کدگذاری موضوعی، نتایج بدست آمده در اختیار متخصصین تعلیم و تربیت/ که در این زمینه پژوهش‌هایی انجام داده بودند قرار گرفت و پس از اخذ نظرات آنها اقدامات اصلاحی انجام و تجدیدنظرهای لازم به عمل آمد.

یافته‌ها

سوال اول پژوهش: ابعاد و مولفه‌های رویکرد ارتباطی مهارت‌های زبان انگلیسی کدامند؟

در این پژوهش، شاخص‌ترین مولفه‌های مدنظر محققان در زمینه رویکرد ارتباطی نشان داده می‌شود تا با تحلیل این شاخص‌ها و مقوله‌بندی آنان در مراحل بعد بتوانیم به ترکیب جدید و کاربردی در قالب یک الگو دست یابیم. نتیجه فرایند سنتز پژوهی کتب بررسی شده به شکل مولفه‌های استخراج شده رویکرد ارتباطی در پاسخ به سوال اول پژوهش در جداول زیر آمده است.

جدول ۱- مرحله کدگذاری باز، محوری و گزینشی مولفه‌های رویکرد ارتباطی: مولفه‌های انسانی (جامعه مرتبط با هدف)

کدگذاری گزینشی	کدگذاری محوری	کدگذاری باز
مقوله هسته‌ای	خوشه مقوله‌ای	مقوله‌های سطح اول
		۱. تناسب افراد محیط یادگیری با زبان
		۲. تناسب زمینه با فعالیت‌ها
		۱. تاثیر مثبت سطح مهارت بر یادگیری
		۲. شرکت در آموزش ضمن خدمت معلمان
		۱. مدیریت زمان
		۲. ایجاد شرایط زندگی واقعی در کلاس
		۱. پوشش دادن اجزای برنامه درسی
		۱. مدرس تسهیل‌گر یادگیری
		۲. مدرس مشاور سوالات یادگیرندگان
		۱. مدرس مشوق تعامل اجتماعی
		۱. مدرس مسئول یادگیری یادگیرندگان
		۲. توجه به شرایط پیشرفت یادگیری زبان

مولفه‌های انسانی

جامعه مرتبط با هدف

مدرس و ویژگی‌های مرتبط با آن

تناسب بازخورد	۱. تصحیح و ترمیم غیر مستقیم خطاها ۲. تصحیح جمله اشتباه با تکرار صحیح آن
ارزیابی عملکرد	۱. کنترل میزان فهم یادگیرندگان با سؤالات درک مطلب و تحلیل ویژگی‌های بافتی
شخصیت حرفه‌ای	۱. تبادل نظر با همکاران ۲. مدرس صبور در رفع اشکالات یادگیرندگان
دانش مدرس	۱. نیاز مدرسان به دریافت درون‌داد کافی ۲. نیاز مدرسان به دانش زمینه‌ای

از مجموعه اطلاعات کدگذاری شده، مقوله‌های نزدیک به هم در سه سطح مقوله‌ای قرار گرفتند و سطح سوم مقوله‌ها منجر به پدیدار شدن خوشه مقوله‌ای جامعه مرتبط با هدف شد و در نهایت تحت عنوان مقوله هسته‌ای مولفه‌های انسانی در الگوی جدید آورده شد.

جدول ۲- مرحله کدگذاری باز، محوری و گزینشی مولفه‌های رویکرد ارتباطی: مولفه‌های انسانی (افراد مورد تحلیل)

کدگذاری محوری		کدگذاری گزینشی		کدگذاری باز	
مقوله هسته‌ای	خوشه مقوله‌ای	مقوله سطح سوم	مقوله سطح دوم	مقوله‌های سطح اول	
مولفه‌های انسانی	افراد مورد تحلیل	فراگیر و ویژگی‌های مرتبط با آن	حضور فعال	۱. فعال بودن یادگیرنده در ساخت دانش ۲. حداکثر حضور با فراگیر	۱. پیگیری اقدامات مدرس در یادگیری ۲. یادگیری از طریق مراجعه به بازخورد ۱. نقش شخصی زبان در بیان عواطف ۲. توجه به مقاصد فراگیران
			پیگیری یادگیری		
			نمود عاطفی هدف‌مند		

از مجموعه اطلاعات کدگذاری شده، مقوله‌های نزدیک به هم در سه سطح مقوله‌ای قرار گرفتند و سطح سوم مقوله‌ها منجر به پدیدار شدن خوشه مقوله‌ای افراد مورد تحلیل شد و در نهایت تحت عنوان مقوله هسته‌ای مولفه‌های انسانی در الگوی جدید آورده شد.

جدول ۳- مرحله کدگذاری باز، محوری و گزینشی مولفه‌های رویکرد ارتباطی: مولفه‌های ابزاری (قراردادها و هنجارها)

کدگذاری محوری		کدگذاری گزینشی		کدگذاری باز	
مقوله هسته‌ای	خوشه مقوله‌ای	مقوله سطح سوم	مقوله سطح دوم	مقوله‌های سطح اول	
مولفه‌های ابزاری	قراردادها و هنجارها	عناصر فرهنگی اجتماعی	آموزش فرهنگی	۱. استفاده از زبان رسمی برای فهم مشترک ۲. توجه به عناصر فرهنگی	۱. استفاده از زبان براساس مخاطبین ۲. نقش تنظیمی زبان در کنترل رفتار دیگران ۱. استفاده از زبان نوشتاری به جای گفتاری و برعکس ۲. استفاده صحیح از زبان رسمی و غیررسمی ۱. تعریف نقش اجتماعی برای یادگیرندگان ۲. استفاده سخن در زمینه‌های مختلف اجتماعی ۱. توجه به رویدادهای ارتباطی مبتنی بر زندگی واقعی و جنبه فرهنگی زبان ۲. تمرکز گفتگوها بر مفاهیم اجتماعی، منطقی، عاطفی، اخلاقی، معنوی و احساسی ۱. کاربرد تلفیقی ویژگی‌های زبانی ۲. ارتقای هر چهار مهارت فراگیران ۱. استخراج دستور و لغت زمینه‌ای ۲. استفاده زبان طبق شرایط مشارکت کنندگان ۱. تاثیر مثبت زمینه فرهنگی بر یادگیری
			تشخیص بافت اجتماعی		
			تشخیص بافت اجتماعی - فرهنگی		
			کاربرد اجتماعی زبان		
			کاربرد عناصر فرهنگی اجتماعی زبان		
			کاربرد تلفیقی مهارت‌ها		
			تشخیص زمینه یادگیری		
			تقویت زمینه فرهنگی		

	تشخیص زمینه اجتماعی	۱. توجه به بافت اجتماعی
		۲. توجه به بافت فیزیکی محیطی یادگیری زبان
پژوهش	تکلیف پژوهشی	۱. ارائه تکلیف پژوهشی
		۲. تاکید بر فعالیت‌های جزء به کل و پژوهش محور
	پژوهش ترمیمی	۱. انجام درس پژوهی
		۲. فیلم برداری و ارائه بازخورد از تدریس

از مجموعه اطلاعات کدگذاری شده، مقوله‌های نزدیک به هم در سه سطح مقوله‌ای قرار گرفتند و سطح سوم مقوله‌ها منجر به پدیدار شدن خوشه مقوله‌ای قراردادها و هنجارها شد و در نهایت تحت عنوان مقوله هسته‌ای مولفه‌های ابزاری در الگوی جدید آورده شد.

جدول ۴- مرحله کدگذاری باز، محوری و گزینشی مولفه‌های رویکرد ارتباطی: مولفه‌های ابزاری (واسطه مصنوعی)

مقوله‌های ابزاری	مقوله‌های ابزاری	مقوله‌های ابزاری	مقوله‌های ابزاری	مقوله‌های ابزاری	کدگذاری باز	کدگذاری محوری	کدگذاری گزینشی
					مقوله‌های سطح اول	مقوله سطح دوم	مقوله سطح سوم
مقوله‌های ابزاری	واسطه مصنوعی	تجهیزات و رسانه‌های آموزشی	امکان‌های فناورانه	مقوله سطح سوم	۱. استفاده از مواد متن محور، تکلیف محور و واقعی	ابزار متنی	
					۲. استفاده از مواد نوشتاری مانند آگهی‌های مختلف		
					۱. استفاده از متون و رسانه‌های خبری برای یادگیرندگان سطح بالا	ابزار مطبوعاتی	
					۲. استفاده از گزارش و مطبوعات برای یادگیرندگان سطح متوسط		
					۱. استفاده از بازی‌های زبانی و داستان تصویرنویاری	ابزار هنری- ادبی	
					۲. استفاده از مواد مرتبط هنری و ادبی		
					۱. استفاده از ابزار سمعی بصری	ابزار سمعی بصری	
					۲. چالش مواد آموزشی بسیار سخت شنیداری		
					۱. ایجاد آزمایشگاه‌های نوآورانه	فضای آموزشی	
					۲. ایجاد فضای محافظت شده برای تنظیم نوآوری		
					۱. تمرکز بر رؤس و مهارت‌های خرد خواندن، نوشتن، گوش دادن و صحبت کردن	کاربرد مهارتی	
					۱. استفاده از شکل‌های مختلف برای یک کاربرد	کاربرد تشخیصی	
۲. استفاده از شکلی خاص با کاربردهای متفاوت							
۱. تسلط بر راهبردهای کلامی یا غیر کلامی	کاربرد عملی						
۲. استفاده از زبان به شکل تولیدی و دریافتی							
۱. استفاده از ابزارهای به روز و برخط	کاربرد فناوری						
۲. استفاده از رسانه‌های تلویزیونی و اینترنتی							
۱. دستیابی به متن‌های معتبر اینترنتی	امکان سازی متنی						
۲. دستیابی به متن‌های معتبر چند کیفیتی							
۱. مشارکت در تولید و تحلیل کلیپ‌های اینترنتی	تولید اینترنتی						

از مجموعه اطلاعات کدگذاری شده، مقوله‌های نزدیک به هم در سه سطح مقوله‌ای قرار گرفتند و سطح سوم مقوله‌ها منجر به پدیدار شدن خوشه مقوله‌ای واسطه مصنوعی شد و در نهایت تحت عنوان مقوله هسته‌ای مولفه‌های ابزاری در الگوی جدید آورده شد.

جدول ۵- مرحله کدگذاری باز، محوری و گزینشی مولفه‌های رویکرد ارتباطی: مولفه‌های ابزاری (روش تدریس)

مقوله‌های ابزاری	مقوله‌های ابزاری	مقوله‌های ابزاری	مقوله‌های ابزاری	مقوله‌های ابزاری	کدگذاری باز	کدگذاری محوری	کدگذاری گزینشی
					مقوله‌های سطح اول	مقوله سطح دوم	مقوله سطح سوم
مقوله‌های ابزاری	روش تدریس	آموزش محوری		مقوله سطح سوم	۱. ارتقا خودگردانی یادگیرندگان	آموزش فراگیرمحور	
					۲. رویکرد فراگیرمحور و فعال کننده انگیزه		
					۱. استفاده از زبان مادری در تسهیل یادگیری	آموزش یادگیری محور	
					۲. توجه به فرایند فعال افزایشی یادگیری زبان		
					۱. تاکید بر دستور زبان در بافت گفتار	آموزش تکلیف محور	

		۲. استفاده از چک‌نویس پیش از نسخه اصلی
	آموزش خلاقیت‌محور	۱. استفاده از فنون آموزشی خلاقیت و مهارتی ۲. استفاده از کارکردهای اندیشه‌پردازی زبان
	فعالیت هدف‌مند	۱. فعالیت‌های منطبق با نیازهای دنیای واقعی ۲. استفاده از فعالیت‌های شکاف اطلاعاتی، مشارکتی و مشاهده‌ای، بازی‌ها، بحث‌ها
فرایندهای پیامدی	کاربرد عملی ارتباط	۱. استفاده از یادگیری عملی ارتباطی تدریس ۲. استفاده از فنون آموزشی عملی و مستند
	تقویت مهارت‌های دریافتی	۱. تقویت مهارت‌های روش کسب معنا ۲. تقویت مهارت‌های شنیداری و خوانداری
	تقویت مهارت‌های تولیدی	۱. تقویت مهارت‌های گفتاری و نوشتاری ۲. توجه بر مهارت‌های تولیدی پیش از دریافتی
	ارزیابی عملکرد ارتباطی	۱. ارزیابی تحقق اهداف و تدریس ترمیمی ۲. ارائه ارزیابی و بازخورد صحیح
	توجه به برون‌داد	۱. دستیابی به تولید سخن و گفتار ۲. دستیابی به سخن معنادار دستوری
آموزش‌های تکمیلی	آموزش تلفیقی	۱. استفاده از انواع مهارت‌ها و خرده مهارت‌ها ۲. تمرکز بر معنا و ساختارهای دستوری هر دو
	آموزش انتقادی	۱. تاکید بر فعالیت‌های حل مسئله ۲. به‌کارگیری توانش جامعه‌شناسی
	آموزش تشخیصی	۱. استفاده صحیح از مهارت‌های نوشتاری هنگام تمرین مهارت خوانداری ۲. استفاده صحیح از مهارت‌های خوانداری هنگام تمرین مهارت‌های نوشتاری

از مجموعه اطلاعات کدگذاری شده، مقوله‌های نزدیک به هم در سه سطح مقوله‌ای قرار گرفتند و سطح سوم مقوله‌ها منجر به پدیدار شدن خوشه مقوله‌ای روش تدریس شد و در نهایت تحت عنوان مقوله هسته‌ای مولفه‌های ابزاری در الگوی جدید آورده شد.

جدول ۶- مرحله کدگذاری باز، محوری و گزینشی مولفه‌های رویکرد ارتباطی: مولفه‌های تعاملی (هدف از فعالیت)

مقوله‌های سطح اول	مقوله سطح دوم	مقوله سطح سوم	خوشه مقوله‌ای	کدگذاری محوری	کدگذاری گزینشی
ارتباط و تعامل	۱. تاکید بر تسلط روانی بیان پیش از تسلط دستور ۲. نادیده گرفتن دقت با ارائه پیام شفاف	تعامل روانی بیان	مقوله‌های تعاملی	هدف از فعالیت	مقوله‌های تعاملی
	۱. تاثیر مثبت تعاملات بین فردی بر یادگیری ۲. استفاده از زبان برای اهداف مختلف	تعامل پیامدی			
	۱. تسلط بر توانش راهبردی در آغاز و پایان ارتباط ۲. تسلط بر توانش راهبردی در هدایت ارتباط ۳. تسلط بر توانش راهبردی در ترمیم ارتباط	تعامل فرآیندی			
فرایند یادگیری	۱. استفاده از زبان موثق رسانه‌ای در ارتباط ۲. استفاده از زبان مقصد جهت انتقال ارتباط	ارتباط ابزاری	مقوله‌های تعاملی	هدف از فعالیت	مقوله‌های تعاملی
	۱. توجه به فرایندها و اهداف هر دو ۲. ایجاد فرصت تمرکز بر فرایند یادگیری زبان	یادگیری فرآیندی			
	۱. توجه به فرایندها و اهداف هر دو ۲. ایجاد فرصت تمرکز بر فرایند یادگیری زبان	یادگیری فرآیندی			
	۱. توجه به فرایندها و اهداف هر دو ۲. ایجاد فرصت تمرکز بر فرایند یادگیری زبان	یادگیری فرآیندی			

		۲. ایجاد فرصت تمرکز بر فرایند یادگیری زبان	
مشارکت ارتباطی	مشارکت هدفمند	۱. توانایی مشارکت با افراد مدرسه	۲. توانایی مشارکت با افراد جامعه
	مشارکت گروهی	۱. تقویت ارتباط‌های مشارکتی و کار گروهی	۲. مشارکت فعال یادگیرندگان در ارتباط
مدیریت مفهوم	همسان‌سازی معنایی	۱. همسان‌سازی شکل‌ها	۲. آگاهی ذهنی از جنبه‌های زبانی
	دربست‌سازی معنایی	۱. سازماندهی سخن به شکل قابل درک	۲. اولویت تمرکز بر معنا و بعد بر ساختار سخن
	درک زمینه‌ای	۱. تولید و فهم انواع مختلف جمله‌ها	۲. تولید و فهم متن‌های مختلف
	تولید هدفمند	۱. یادگیری هدفمند و معنی‌دار	۲. یادگیری مذاکره‌های مرتبط با معنا
	درک تشخیصی	۱. یادگیری زبان در سطح فراتر از جمله	۲. توجه به درستی یا نادرستی و قابل باور بودن سخن

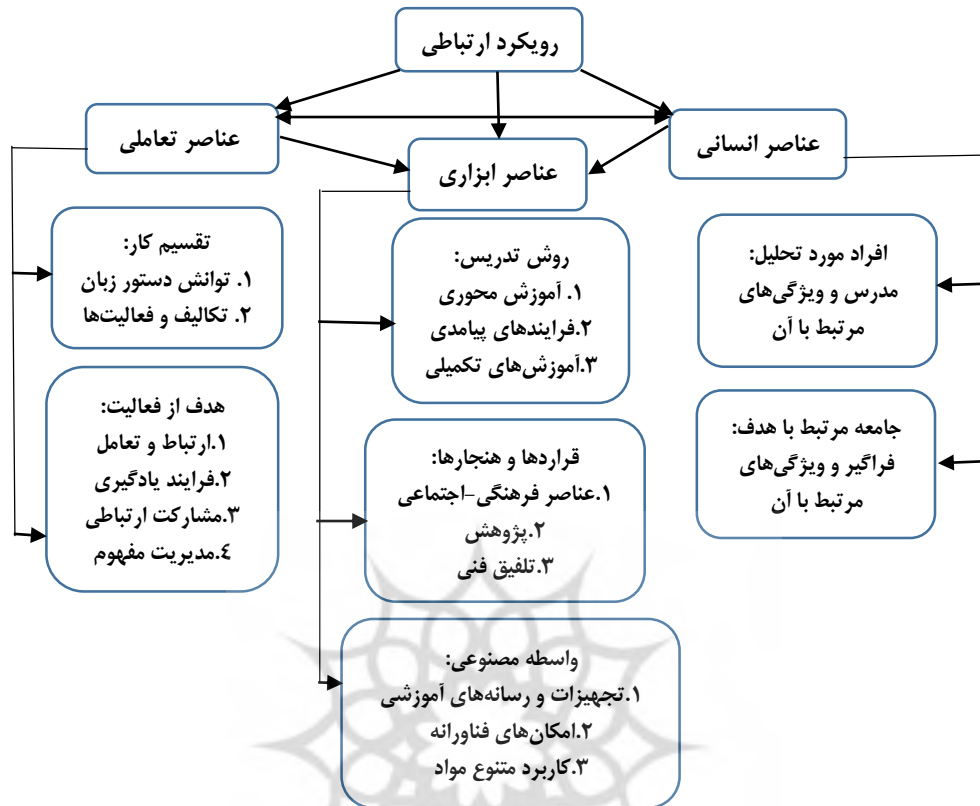
از مجموعه اطلاعات کدگذاری شده، مقوله‌های نزدیک به هم در سه سطح مقوله‌ای قرار گرفتند و سطح سوم مقوله‌ها منجر به پدیدار شدن خوشه مقوله‌ای هدف از فعالیت شد و در نهایت تحت عنوان مقوله هسته‌ای مولفه‌های تعاملی در الگوی جدید آورده شد.

جدول ۷- مرحله کدگذاری باز، محوری و گزینشی مولفه‌های رویکرد ارتباطی: مولفه‌های تعاملی (تقسیم کار)

		کدگذاری باز			کدگذاری محوری	کدگذاری گزینشی	
		مقوله‌های سطح اول	مقوله سطح دوم	مقوله سطح سوم	خوشه مقوله‌ای	مقوله هسته‌ای	
مقوله‌های تعاملی	توانش دستور زبان	۱. تسلط بر توانش دستوری - لغوی	دانش دستور				
		۲. آگاهی بر اصول استفاده از زبان					
		۱. ارائه انواع شکل‌های زبانی با تاکید بر ارتباط	کاربرد دستور				
	تکالیف و فعالیت‌ها	۲. استفاده از محتوای دستوری مورد نیاز یادگیرنده					
		۱. توجه به نقش‌ها و کارکردهای زبانی	تشخیص بافت دستور				
		۲. توانایی ساخت جملات صحیح یا قواعد دستوری					
	تقسیم کار	۱. توجه به ویژگی‌های اساسی تشکیلات زبانی	تحلیل دستور				
		۲. تمرکز بر دستور هنگام عدم درک معنا					
		۱. استفاده از انواع فعالیت‌های روانی بیان	فعالیت ارتباطی				
	تقسیم کار	۲. استفاده از فعالیت‌های پیش ارتباطی و ارتباطی					
		۱. طراحی تکالیف طبق فرایندهای شناختی زبانی	تکلیف معنادار				
		۲. انجام فعالیت‌های خواندن و نوشتن با درک معنا					
	تقسیم کار	۱. تنظیم تکالیف یادگیری در هر چهار حوزه زبانی	تکلیف تلفیقی				
		۲. استفاده از فعالیت‌های تسلط بر مهارت‌ها					
		۱. طراحی تکالیف خاص بر اساس روانشناسی زبانی	فعالیت و تکلیف نگرشی				
تقسیم کار	۲. تنظیم تکالیف یادگیری جهت مسئولیت‌پذیری						
	۱. استفاده از تکالیف مبتنی بر تفکر	فعالیت و تکلیف فکری					
	۲. استفاده از فعالیت‌های حل مسئله و واژگانی						
تقسیم کار	۱. فعالیت خلاقیتی و تمرین خلاقانه زبان	فعالیت و تکلیف خلاقیتی					
	۲. پیچیدگی تکالیف واقعی						
	۱. فعالیت اجتماعی به شکل کار دو نفره و گروهی	فعالیت اجتماعی					
تقسیم کار	۲. استفاده از فعالیت‌های ایفای نقش و شبیه‌سازی						
	۱. فعالیت دو نفره و گروهی	فعالیت گروهی					
		۲. فعالیت عملی کارپروژه					

سوال دوم پژوهش: الگوی رویکرد ارتباطی مهارت‌های زبان انگلیسی به چه شکل است؟

مولفه‌های استخراج شده در سه مقوله اصلی عناصر تعاملی، عناصر ابزاری و عناصر انسانی تقسیم شده و کلیه زیر مولفه‌ها، تحت این عناصر دسته‌بندی شدند و در مرحله سنتز پژوهی، کلیه زیر مولفه‌های استخراج شده مرتبط با رویکرد ارتباطی در الگو لحاظ شده و تاثیر این مولفه‌ها و عناصر و ابعاد برهم نشان داده شده است.

شکل ۲- الگوی رویکرد ارتباطی در مهارت‌های زبان انگلیسی

بحث و نتیجه گیری

این پژوهش با هدف طراحی الگوی رویکرد ارتباطی در آموزش زبان جهت ارتقای مهارت‌های زبان انگلیسی انجام شد در پاسخ به سوالات پژوهش مبنی بر تعیین مولفه‌های رویکرد ارتباطی و طراحی الگوی آن، مولفه‌های استخراج شده رویکرد ارتباطی در سه گروه عناصر انسانی، عناصر ابزاری و عناصر تعاملی قرار گرفته‌اند. در تایید این مولفه‌ها و هم‌خوانی آن با پژوهش‌های دیگر می‌توان به پژوهش‌های سودمند افشار و همکاران (2018)، خیرآبادی و علوی مقدم (2017)، برآبادی و رزم جو (2016)، بهروزی و همکاران (2014)، سابرینا (2020)، انواربک کیزی و همکاران (2020)، کریستیان (2019)، سعیدی و شاهرخی (2019)، ای. سونگ (2018)، خطیب و عاشوری توتکابنی (2017) و کوآمبای فیلیپ (2016) اشاره کرد.

عناصر انسانی شامل مولفه افراد مورد تحلیل یعنی فراگیر و ویژگی‌های مرتبط با آن و جامعه مرتبط با هدف یعنی معلم و ویژگی‌های مرتبط با آن است. نقش فراگیر در فرایند یادگیری با پیگیری اقدامات معلم در یادگیری نمود پیدا می‌کند. فعال بودن یادگیرنده در ساخت دانش نقش مهمی در دستیابی به هدف‌های کتاب زبان که رسیدن فراگیر به تولید زبانی است را دارند. مولفه معلم و ویژگی‌های مرتبط با آن در به‌کارگیری رویکرد ارتباطی عنصری کلیدی است. معلم نمونه‌ای از تلاش و الگویی از انواع مختلف تعاملات اجتماعی بوده و انتظار می‌رود تا بر تدریس مسلط باشد. او باید برای تشخیص، پذیرش و احترام به تفاوت‌های زمینه‌ای دانش‌آموزان تاکید کند. معلم در واقع یک تسهیل‌گر و آگاهی‌دهنده فرایند یادگیری است. او در عین شکیبایی باید با اصلاح هوشمندانه اشتباهات دانش‌آموزان، مانع قطع ارتباط شده و به رشد مهارت‌های زبانی کمک کند. معلم مسئول ایجاد شرایط لازم جهت ارتقاء ارتباط در کلاس و مشوق تعامل یادگیرندگان و یادگیری مشارکتی در کلاس است. در اصل، مدیریت فرایند هدایت معنا و دقت و هوشمندی در انتخاب فعالیت‌های مناسب است. ارتباط هدف‌مند از طریق بازی، ایفای نقش و فعالیت‌های حل مسئله از تاکیدات وی بوده و او کاشف طبیعت یادگیری و ظرفیت‌های سازمانی بافت یادگیری است.

عناصر ابزاری خود به سه دسته روش تدریس، قراردادهای و هنجارها و واسطه مصنوعی تقسیم می‌شوند. هر دسته خود دارای زیر مولفه‌هایی است که هر کدام جداگانه بررسی و تبیین می‌شوند. در روش تدریس با رویکرد ارتباطی که شامل سه زیر مولفه آموزش محوری، فرایندهای پیامدی و آموزش‌های تکمیلی می‌باشد باید تمرکز بر معنا و ساختارهای دستوری هر دو بوده و ارائه ارزیابی و بازخورد صحیح مدنظر باشد تا فرایند یادگیری منجر به ارتقا خودگردانی یادگیرندگان شود. استفاده صحیح از مهارت‌های خوانداری هنگام تمرین مهارت‌های نوشتاری و بر عکس همراه با استفاده از روش‌های تدریس فعال و جدید منجر به تقویت مهارت‌های تولیدی و دریافتی و دستیابی به تولید سخن و گفتار همراه با توانایی حل مسئله می‌شود. قراردادهای و هنجارها که دیگر مولفه عناصر ابزاری است به سه زیر مولفه عناصر فرهنگی-اجتماعی، پژوهش و تلفیق فنی تقسیم می‌شود. در این رویکرد تمرکز گفتگوها بر مفاهیم اجتماعی، منطقی، عاطفی، اخلاقی، معنوی و احساسی و عناصر فرهنگی بوده و استفاده از دانش ساختارهای اجتماعی و ارتباطات بین شخصی برای بیان ارزش‌ها مورد تاکید است. در فرایند یادگیری استفاده از زبان رسمی و غیررسمی در جای درست فرصت تسلط بر مهارت‌ها پیش از ورود به جامعه را میسر می‌سازد. تعریف نقش اجتماعی برای یادگیرندگان با توجه به رویکردهای ارتباطی مبتنی بر زندگی واقعی فراگیران را برای ورود به زندگی آتی آماده می‌کند. آنچه که می‌تواند به یک معلم در تدریس با رویکرد ارتباطی کمک کند انجام درس پژوهی و فیلم‌برداری و ارائه بازخورد از تدریس است. تلفیق مهارت‌ها در طراحی تکالیف و ارتباط تلفیقی با تمرکز بر گفتگوهای فرهنگی-اجتماعی که با کاربرد تلفیقی ویژگی‌های زبانی همراه است می‌تواند پوشش‌دهنده مفاهیم و فنون یاددهی یادگیری باشد. سومین مولفه عناصر ابزاری شامل سه زیر مولفه تجهیزات و رسانه‌های آموزشی، امکان‌های فناورانه و کاربرد متنوع مواد است. استفاده از مواد آموزشی مستند، ابزار سمعی بصری، مواد متن‌محور، تکلیف‌محور و واقعی، بازی‌های زبانی، داستان تصویرنویاری، مواد و روش‌های خاص، مواد مرتبط هنری و ادبی، مواد نوشتاری مانند آگهی‌های مختلف، ایجاد آزمایشگاه‌های نوآورانه، ابزارهای به‌روز در تولید زبان، مواد آموزشی مستند و نقشه‌چندگانه معلمان نشان دهنده اهمیت استفاده از مواد آموزشی مختلف و متنوع در آموزش زبان با این رویکرد است. ایجاد فضای مناسب برای تنظیم نوآوری موجب شکوفایی خلاقیت فراگیران و ارتقای کیفیت یادگیری متناسب با سن و سطح علمی فراگیران می‌شود. فناوری نقش مهمی در یادگیری با این رویکرد دارد. استفاده از سرویس‌های اینترنتی، رسانه‌های تلویزیونی و استفاده چندمنظوره از اینترنت از تمهیداتی است که لازم است در محیط‌های آموزشی پیش‌بینی شود. استفاده صحیح از اشکال زبانی و بهبود کارکردهای زبانی در زمینه‌های متفاوت و تسلط بر راهبردهای کلامی یا غیر کلامی در این رویکرد با تمرکز بر رئوس و مهارت‌های صحبت کردن، گوش دادن، خواندن و نوشتن موجب ارتقای مهارت‌های زبانی با هم می‌شود.

عناصر تعاملی نیز به دو مولفه تقسیم کار و هدف از فعالیت تقسیم می‌شود. مولفه تقسیم کار شامل دو زیر مولفه تکالیف و فعالیت‌ها و توانش دستور است. تکالیف شامل انواع متنوعی مانند تکلیف گروهی، کامل کردنی مهارتی، پژوهشی، سازمان‌یافته و همچنین طراحی تکالیف خاص بر اساس فرایندهای شناختی زبانی، طراحی تکالیف خاص بر اساس روان‌شناسی زبانی و تنظیم تکالیف یادگیری جهت مسئولیت‌پذیری فراگیران است. تاکید این رویکرد بر فعالیت‌هایی شامل خواندن و نوشتن با درک معنا، خواندن و نوشتن با تمرکز بر گفتگو، تسلط بر مهارت‌ها، ایفای نقش و شبیه‌سازی، فعالیت‌های حل مسئله، فعالیت‌های شکاف اطلاعاتی، بازی، بحث‌ها و مذاکره‌ها، استفاده از فعالیت‌های متنوع به شکل تعامل معنادار، استفاده از فعالیت‌های پیش ارتباطی و ارتباطی است. فعالیت گروهی، عملی، درون کلاسی و برون کلاسی، اجتماعی، خلاقیتی، فکری و نگرش است. در مورد تدریس دستور باید به مواردی مانند استفاده از روش‌ها و بیانات قاعده‌مند، تمرکز بر دستور هنگام عدم درک معنا، توانایی ساخت جملات صحیح با قاعده‌های دستوری، آگاهی بر اصول استفاده از زبان، توجه به نقش‌ها و کارکردهای زبانی و تسلط بر واژگان و نکات دستوری مسلط باشند. مولفه هدف از فعالیت شامل ارتباط و تعامل، مشارکت ارتباطی، مدیریت مفهوم و فرایند یادگیری است. ارتباط تعاملی، تعامل هدف‌دار و گسترش توانایی ارتباطی منجر به تاثیر مثبت تعاملات بین فردی بر یادگیری می‌شود. الگوپذیری از تعاملات اجتماعی معلم موجب چگونگی برقراری ارتباط فراگیر با بافت و زمینه‌ای که در آن قرار دارد می‌شود و یاد می‌گیرد چگونه بر برقراری ارتباط در شرایط مختلف مسلط شود و این تسلط منجر به برقراری ارتباط بر اساس زندگی واقعی و برقراری انواع ارتباطات مردمی با حفظ ارتباط اجتماعی شود. استفاده از کار گروهی، توانایی مشارکت با افراد و ارتقای خودراهبری را در کلاس امکان‌پذیر می‌کند.

آموزش زبان تغییرات بسیاری در خصوص طراحی محتوای درسی و روش‌شناسی تدریس در پنجاه سال اخیر به خود دیده‌است و رویکرد ارتباطی باعث تجدید نظر در روش‌های تدریس شده‌است. طرفداران این رویکرد بر تلفیق مهارت‌ها در تدریس آموزش زبان تاکید دارند و این موضوع را که بسیاری از فراگیران زبان انگلیسی آن را برای اینکه در زمینه شغلی مشخصی و یا رشته خاص دانشگاهی قرار است استفاده کنند تصدیق می‌کنند. این به آن دلیل است که در زندگی واقعی این مهارت‌ها اغلب با هم به وقوع می‌پیوندند لذا بر اساس این استدلال باید آنها با همدیگر در تدریس به شکل مرتبط و آمیخته به کار روند و آموزش زبان با رویکرد ارتباطی این بستر را برای فراگیران فراهم می‌آورد.

پیشنهاد‌های کاربردی پژوهش

- ۱- آموزش تکنیک‌های رویکرد ارتباطی و اصول آن توسط برنامه ریزان آموزشی و درسی به معلمان.
- ۲- برگزاری جلسات آموزشی توسط سرگروه‌های زبان در ارتباط با هدفمندی اجرای طرح‌های درس پژوهی و اقدام پژوهی توسط همکاران برای ارتقاء فرهنگ آموزش تخصصی به عنوان یک ضرورت آموزشی در سطح ملی و محلی.
- ۳- برگزاری کلاس‌های ضمن خدمت برای آموزش نحوه تدریس رویکرد ارتباطی در کلاس درس توسط معلم و آشنا ساختن او با عوامل و موانع این رویکرد.

نتیجه‌گیری

در پایان با توجه به یافته‌های پژوهش حاضر می‌توان نتیجه‌گیری کرد برای ارتقای مهارت‌های ارتباطی زبان آموزان انگلیسی، استفاده از مدل ارائه شده می‌تواند زمینه بهتری برای آموزش زبان انگلیسی ایجاد کند.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

این پژوهش با موازین دینی و فرهنگی آزمودنی و جامعه هیچ گونه مغایرتی ندارد.

حامی مالی

هزینه‌های مطالعه حاضر توسط نویسندگان مقاله تامین شد.

مشارکت نویسندگان

طراحی، ایده پردازی، تحلیل داده‌ها و نگارش نهایی: شهرزاد خسروی نژاد روش‌شناسی و نظارت: عفت پیری.

تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسندگان مقاله حاضر فاقد هرگونه تعارض منافع بوده است.

References

- Anvarbek qizi, I. M. Po'latovna, X. Z., Izzatulayevna, A. Z., Tursunbayevna A. A. (2020). Defining communicative competence in teaching a foreign language. *Journal of Critical Reviews*, ISSN- 2394-5125, Vol 7, Issue 5, 2020.
- Barabadi, A. Razmgoo, A. (2016). Appearing different contacts in English teaching in first secondary school under the new curriculum (CLT). *Teaching English skills journal*, V. 35, No. 3, Autumn 2016, PP 55-64. (in Persian)
- Behroozi, M. Amoozegar, A. Alipoor, Y. (2014). social pathology of English curriculum based on high school teachers and students' views. *Journal of New Approaches in Educational Administration*, Vol. 2, Issue 18, summer 2014. (in Persian)
- Christianto, D. (2019). Teachers' Perceptions on the Use of the Communicative Language Teaching Approach in the English Classrooms. *International Journal of Indonesian Education & Teaching (IJIET)*, 2019.
- E. Song, B. (2018). The Research on Effectiveness of Communicative Language Teaching in China. *Asian Culture and History*, 11. 1. 10.5539/ach.v11n1p1.
- Fani, H. Ghiyasi, P. Ghane, Z. (2012). The effect of teaching task-based English compared with grammar-translation method on improving high school students' English. *Journal of New Approaches in Educational Administration*, Volume 2, Issue 14, summer 2012. (in Persian)
- Gholami, F. Arefi, M. Fathivagargah, K. Abolghasemi, M. (2017). The challenges of teaching English in education system of Iran based on English teachers and educational bosses' views. *Journal of New Approaches in Educational Administration*, Volume 2, Issue 30, summer 2017. (in Persian)
- Gough, D. Oliver, S. Thomas, J. (2013). *Learning from research: systematic reviews for informing policy decisions: a quick guide*. EPPI-Centre, Social Science Research Unit, Institute of Education University of London.
- Kasumi, H. (2017). Correlations between skills in Communicative Language Teaching and Engage Study Activate Method in Kosovo Schools. Thesis, no 2.
- Khatib, M., Ashoori Tootkaboni, A. (2017). Exploring EFL Learners' Beliefs toward Communicative Language Teaching: A Case Study of Iranian EFL Learners, *Journal of English Language Teaching and Learning University of Tabriz*, No. 20, 2017. (in Persian)
- Kheirabadi, R. Alavimoghaddam, S. B. (2017). Evaluation of Prospect Series: A Paradigm Shift from GTM to CLT in Iran. *Journal of Language Teaching and Research*, Vol. 7, No. 3, pp. 619-624, May 2016, ISSN 1798-4769, DOI: <http://dx.doi.org/10.17507/jltr.0703.26>.

- Khosravi Negad(a), Sh. (2015). Studying the relationship between critical thinking standards and the quality of English reading and comprehension in female junior talent students of Farzanegan school in Andimeshk.. International conference on research in behaviorial and social science, 27 July 2015. (in Persian)
- Khosravi Negad(b), Sh. (2015). Studying the present situation in educational system of brilliant talent schools in Iran emphasizing removing challenges. International conference on research in behaviorial and social science, 27 July 2015. (in Persian)
- Khosravi Negad, Sh. Musavizad, S. Ragab Ghoorchi, F. (2015). Comparing the effect of modern and classic methods of teaching on education improvement. Science, Technology and Industry Policy Research Institute of Sharif University of Technology (Education in Iran 2015). (in Persian)
- Kwambai Philip, C. (2016). Communicative Language Teaching Revisited: Exploring The Teacher's Role Towards Developing Writing Skills With A Special Focus on Marakwet District, Kenya, Journal Of Humanities And Social Science (IOSR-JHSS), V. 21, Issue 8, Ver.1 (Aug. 2016) PP 55-64, e-ISSN: 2279-0837, p-ISSN: 2279-0845. www.iosrjournals.org.
- Owen, E. A., Razali, A. B., Elhaj, I. A. (2019). From the past to the present: A View Of Teaching English As A Foreign Language (Efl) In Libya And The Role Of Communicative Language Teaching Approach. International Journal Of Academic Research In Business And Social Sciences, 9(2), 459-476.
- Sabrina, A. (2020). The Implementation of Communicative Language Teaching in English Practice. NOTION: Journal of Linguistics, Literature, and Culture. 2. 17. 10.12928/notion.v2i1.1750.
- Saeedi, Zh. & Shahrokhi, M. (2019). Cultural Content Analysis of Iranian ELT Coursebooks: A Comparison of Vision I & II with English for Pre-University students I & II. International Journal of Foreign Language Teaching and Research (IJFLTR).
- Soodmand Afshar, H. Rangbar, N. Yoosefi, M. Afshar, N. (2018). Evaluating and criticizing educational books Prospect and Vision 1 in terms of intercultural and metacultural communication ability. Quarterly Journal of Educational Measurement and Evaluation Studies. V. 21, Ver.1, spring 2018, PP 107-139. (in Persian)
- Xu, Z. (2018). Exploring English as an international language–Curriculum, materials and pedagogical strategies. RELC Journal, doi: 0033688217753848.

